

Ο ΛΥΧΝΟΣ,

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗ.

ΕΤΟΣ 1^{ον}

ΑΡΙΘΜΟΣ 4^{ος}

Τιμᾶται εἰς τὸ ἐσωτερικὸν λεπτά 15. — Εἰς τὸ ἐξωτερικὸν τὸ ἰσότιμον.

Κεφαλληνία, 2 Σεπτεμβρίου 1859.

Η ΑΔΙΚΙΑ ΕΙΝΑΙ ΚΑΚΗ ΝΟΙΚΟΚΥΡΑ. (1)

Ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἔλεγεν ὁ Κλεομένης⁽¹⁾ εἰς τοὺς Ἀθηναίους, ὁ Γλαῦκος ὁ υἱὸς τοῦ Ἐπικύδους ἐδιεκρίνετο τώρα λίγους χρόνους εἰς τὴν Λακεδαίμονα, μέσα σ' ὄλους τοὺς συμπολίταςτου, διὰ τὰς πολέστου καλὰς ἀρετὰς, καὶ ἀπάνου σ' ὅλα διὰ τὴν τιμιότητάτου. Ἀλλὰ ἰδοὺ σὲ τί ἐξέπεσε.

Εἶχ' ἔλθει στὴ Σπάρτη ἓνας ἀπὸ τὴν Μίλητον νὰ τοῦ ζητήσῃ μία χάρη. Ἐγὼ εἶμαι, λέγει, Μιλήσιος, καὶ ἔρχουμαι νὰ ὠφεληθῶ ἀπὸ τὴν τιμιότητάσου, ἡ ὁποία εἶναι ἔξαιρουμένη στὴν Ἰωνίαν, ὡς καὶ εἰς τὰ ἄλλα μέρη τῆς Ἑλλάδος. Συλλογιζόμενος τὴν ἀβεβαιότητα τῶν πραγμάτων τῆς Ἰονίας, ἡ ὁποία ἦναι πάντα ἐκθεμένη σὲ κινδύνους, ἐπειδὴ δὲν μένει ποτὲ στάσιμη στὰ ἴδια χέρια, ἐνῶ ἐξεναντίας ἡ Πελοπόννησος χαίρεται ἄκραν ἀσφάλειαν, ἀποφάσισα κ' ἐπούλησα τὴ μισήμου περιουσία, ἐπῆρα τὰ χρήματα, καὶ ἤλθα τώρα νὰν τὰ καταθέσω εἰς τὰ χέριασου· βέβαιος ὄντας ὅτι ἡ τιμιότητάσου ἀρκετὰ μὲ ἐξασφαλίζει. Ἐπιφορτίσου λοιπὸν, σὲ παρακαλῶ, διὰ τὰ χρήματα τοῦτα, καὶ λάβε ἐνταυτῷ τούτην τὴν σφρα-

(1) Montesquieu.

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΜΟΥΣΕΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ
ΣΥΛΛΟΓΗ Π. ΠΑΤΡΙΚΙΟΥ
ΑΛΕΞ. 41. 44. 0021

γίδα, διὰ νὰ ἔμπορέοις νὰν τὰ ἐπιστρέψῃς ὅποιου ποτὲ σοῦ παρουσιάσει μίαν ὁμοίαν.

Πολὺν καιρὸν ἔπειτα ἤλθανε τὰ παιδιὰ ἐκείνου ποῦ ἔβαλε τὰ χρήματα εἰς τὰ χέρια τοῦ Γλαύκου, τοῦ ἐδείξανε τὴ σφραγίδα, καὶ τοῦ ἐζητήσανε τὴν ποσότητα ποῦ τοῦ ἔδωσε ὁ πατέρας τους· ἀλλ' ὁ Γλαῦκος μὲ τὴν ἀποκρίσθητος ἐπάσχισε νὰ ξεφύγῃ. Ἐγὼ, λέει, δὲν ἐνθυμούμαι διόλου τοῦτο τὸ πρᾶγμα!... ἂν ὅμως λάβω ἐνθύμηση, θέλει κάμω ὅπως πρέπει... ἂν ἔλαβα κάτι, θέλει τὸ ἐπιστρέψω.... Πέρνω ἀκολούθως διορία τέσσαρους μῆνες διὰ νὰ σκεφθῶ.

Οἱ Μιλήσιοι ἐπιστρέψανε θλημένοι στὸν Τόποτους, ἐπειδὴ ἐνομίζανε τὰ χρηματάτους χαμένα. Ἐνταυτῷ, ὁ Γλαῦκος ἐπῆγεν εἰς τοὺς Δελφοὺς νὰ συμβουλευθῇ τὸ Μαντεῖον ἂν τοῦ ἦτον συγχωρημένο νὰ ψευδορκίῃ καὶ νὰ κρατήσῃ τὰ ξένα χρήματα. Ἡ Πυθία τοῦ ἔδωσε τούτην τὴν ἀπόκρισιν,

« Γλαῦκε υἱὲ τοῦ Ἐπικύδους, τὸ κέρδος καὶ τὰ πλοῦτη ποῦ θὰ λάβῃς μ' ἓναν ψεύτικον ὄρκο θὰ σοῦ δώσουνε σὴν ἀρχὴν κάποιαν εὐχαρίστηση. Ψευδόρκισε λοιπὸν· μὰ ἑνθυμήσου πῶς ἀπὸ τὸν ψεύτικον ὄρκο γεννηέται ἓνα θηρίο... τὸ ὅποιο μὲ ἓνα γλύγορο πέταμα πεύτει ἀπάνου σ' ἐκείνονε ποῦ ψευδορκίσει, καὶ δὲν τὸν ἀφήνει ἂν δὲν τὸν τελειόσῃ, ἐκείνονε, τὸ σπῆτιτου, καὶ τὴ γεννηάτου ὀλόκληρη. Ἐνῷ ἐξεναντίας ἡ γεννηὰ ἐκείνου ποῦ μένει πιστὸς εἰς τὸν ὄρκοντου εὐτυχεῖ καὶ πληθένει. »

Ὁ Γλαῦκος ἐλεγχμένος ἀπὸ τούτην τὴν ἀπόκρισιν, ἐπαρακάλεσε τὸν Θεὸν νὰν τὸν συγχωρήσῃ, ἀλλ' ὁ Θεὸς τοῦ ἀποκρίθηκε. « Τὸ νὰ βάλῃ στὸ νούτου ἓνας νὰ κάμῃ τὴν ἀδικίαν, ἢ νὰ τὴν κάμῃ κηόλας, εἶναι τὸ αὐτὸ πρᾶγμα. »

Ὁ Γλαῦκος τότες ἔκραξε τοὺς Μιλησίους καὶ τοὺς ἐπίστρεψε τὰ χρηματάτους. Καὶ ὅμως δὲν ὑπάρχουνε πλέον

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΕΟΥΡΙΟΥ

σήμερα μέσα στη Σπάρτη, μήτε απόγονοι τοῦ Γλαύκου,
μήτε σπῆτιτου, μήτε κανένα ἀπὸ ὅσα τοῦ ἐπαρθενίσανε!..
« Ἡ ἀδικία εἶναι κακὴ νοικοκυρά ! »

Ἡρόδοτος. Βιβ. 6ον

ΠΑΝΙΚΟΣ ΦΟΒΟΣ.

Ὁ περίφημος Κόε, Στόλαρχος τοῦ Μοντεβιδίου Ναυ-
τικοῦ, εἰς μίαν ναυμαχίαν κατὰ τοῦ Βρόουν Ναυάρχου
τῆς Βουένης Ἀύρης, ἔτυχε νὰ τελειόσῃ ὁλεστού τες
σφαῖρες.

« Καὶ τώρα τί κάνουμε Κύριε; » Τὸν ἐρώτησε ὁ Ὑ-
πασπιστῆστου. « Δὲν ἔχουμε οὔτε μία σφαῖρα! Ὅλα μας
τὰ βόλια κάθε λογῆς ἐπήγανε! »

« Εἶναι ἀκόμη μπαρούτη; » Ἐρώτησεν ὁ Κόε.

« Μπαρούτη ἔχουμε βίος. »

« Σήμερα σὸ τραπέζι εἶχαμ' ἓνα τυρὶ ὀλαντέζικο πολὺ
ξερό· τὸ 'θυμᾶσε; »

« Τὸ 'θυμόμαι, γιατί ἐτσάκισα τὸ μαχέρι σ' ἐδαῦτο. »

« Εἶναι πολὰ τροφάλια; »

« Πολά. »

« Στοχάζεσαι νὰ 'μπαίνουνε στὸ κανόνι; » . . .

Σὲ μία στιγμή ὁ κανονοβολισμὸς, ὅπου εἶχε παύσει
ἐξολοκλήρου, ἄρχισε πάλι· καὶ ὁ Ναύαρχος Βρόουν ἄ-
κουσε κηάλλες σφαῖρες νὰ σφριρίζουνε τριγύρου στ' αὐ-
τιάτου. Μία ἀπὸ αὐτές, χτυπόντας εἰς τὸ μεσινότου κα-
τάρτι, ἔσπασε, καὶ τὰ κομμάτια της ἐπεταχτήκανε σ' ὅλα
τὰ μέρη.

« Τί σοτανάδες εἶναι τοῦτοι ποῦ μᾶς ῥίχνει ὁ ἐχθρὸς; »
ἐρώτησεν ὁ Βρόουν· ἀλλὰ κανεῖς δὲν ἤξευρε νὰν τοῦ 'πῆ.
Εὐθύς ἄλλη-μία παρόμοια ἐμπῆκε ἀπὸ μίαν κανονόθυρα,

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ - ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

καὶ ἐφόνευσε δύο ἀνθρώπους ὅπου ἐστέκοντο σημάτου,
καὶ χτυπώντας εἰς τὸ ἀντικρυ μέρος ἐσχόρησε κ' ἐκείνη
καὶ τοὺς ἐστράβωσε.

« Κάτι νέα ἐφευρεση! » ἐφώναξεν ὁ Βρόουν· καὶ ἐ-
πειδὴ τὰ ὀλαντέζικα ἐξακολουθοῦσανε νὰ σαρόνουνε τὸ
κατάστρομα, ἐδιόρισε τὴ φυγή.

Weekly Times, January 1852.

Τὰ ψυχικὰ δὲν γένουνται πάντα ὡς ὁ Θεὸς θέλει.

Ἐνας φτωχὸς ἐπαρακάλεσε ἕναν Κουρέα νὰν τὸν ξου-
ρίση, γιὰ τὴ ψυχὴ του. Ὁ Κουρέας, ἀφοῦ τὸν ἔ-
καμε κ' ἐπρόσμηνε πολὺς ὥρες, τὸν ἐκάθισε τέλος-πάν-
των, τοῦ ἔβρεξε τὸ πρόσωπο μὲ νερὸ κρύο, χωρὶς σα-
ποῦνι, καὶ μὲ ἕνα κακὸ ξουράφι ἄρχισε νὰν τοῦ τραβάη
τὰ γένια!...

Ἐκείνην τὴ στιγμή ἀκούσθηκε θόριβος εἰς τὸ κοντα-
κιανὸ μαγαζί, καὶ δυνατὰ παθητικὰ νικουρίσματα μιᾶς
γάτας ὅπου ἔδειχνε νὰ ὑποφέρνῃ πολὺ.

« Τί διάολο κανοὺν' ἐκείνης τῆς καϊμένης τῆς γάτας; »
Εἶπε συγχινημένος ὁ Κουρέας.

« Ποιὸς ἤξερει! » λέ' ὁ φτωχός. « Μὴν τὴν ξουρίζουν'
κ' ἐκείνη γιὰ τὴ ψυχὴτους!... » Κάπουθε.

§. 4.

Ὁ παπὰ Γεράσιμος
Ἦταν' ὁ ἐφημέριος
Τοῦ χωριοῦ στὰ Σώσματα.
Κάθε τὸ κοντόβραδο
Ἐπερνε τὸ ράστοτον
Κ' ἔβγαине στὸ ψύλομα
Καὶ τὴν κοίβεντιάζανε.

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

Τί καλὰ ῥοπήνε
Ὁ παπὰ Γεράσιμος
Στὸ χωριὸ στὰ Σώματα !..

§. 2.

Αἱ παπὰ Γεράσιμε,
Τὸ παιδί ῥοβάφτισες
Ἐπεςε κ' ἐβάρησε.
Ὡ τὸ διαολόπουλο,
Καὶ μηπῶς ἐτσάκισε
Τὸ φλασκὶ ποῦ τῶδωσα ;
Τὸ φλασκὶ τὸ ῥλύτρωσε,
Μὰ ἔσπασ' τὸ κεφάλιτου,
Καὶ πανιὰ δὲν ἔχουνε
Νὰ κρατοῦν' τα αἵματα....
Ὡ τὸ διαολόπουλο !
Ὡ γιὰ τσ' ἁμαρτίε μου !
Τρέξε μωρὲ, διάολε !
Τρέξε γέμου ῥλύτρωσε
Τὸ φλασκὶ ποῦ τῶδωσα.

§. 3.

Ποῦ κουκί, καὶ π' ἄνεμος ;
Ἐλεγε ὁ Γερόλιμος
Τοῦ παπὰ Γεράσιμου.
Κι' ὁ παπὰ Γεράσιμος
Ὅπ' ἀκριβεβότουε
Μήτε δὲν ἐκύτταζε,
Μόν' ἐκρυφογέλαε
Κ' ἔσιε τὸ κεφάλιτου.
Ἔτσι νᾶχ' ἡ ἀκρίβειασου
Μπρὲ παπὰ Γεράσιμε,
Ὅπου δὲν τὰ χαίρεςε,
Μόνε τὰ τρικλείδωσει

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

Καὶ φυλάς τὰ χάχαλα
Γιὰ τοῦ κληρονόμου σου.

§. 4.

Ἔτσι νάχη πῶθανε
Τοῦ παπὰ τὸ γαῖδαρο
Μέσα στὸ προάθλιο !
Ἔτσι νάχη πῶθανε
Μὲ χλοραμπελόβεργες
Τὸ καμπαναρόσκηνο !
Ὁ διαολογάϊδαρος
Ὅποπῃ κι' ὀρέχτηκε
Τὸ καμπαναρόσκηνο !
Τὸ χωρὶ' ὄλο ἐξύπνησε
Π' ἄκουε τὸ σήμαμα
Κ' ἔλεε πῶς ἐσήμενε
Ὁ παπὰ Γεράσιμος.

Χάρη τῶν Καταδρομέωνμας, εἴμαστε κ' ἐμεῖς ὑπόχρε-
ομένοι, σὰν τοὺς Νομάδες, ν' ἀνάβωμε τὸ Λύχνομας
ὅπου βραδιοθοῦμε· στὴ Ζάκυθο, στὴν Κεφαλονιά, στὰς
Ἀθήνας.... Παρηγορούμεθα ὅμως εἰς τὴν ἐνθύμησην
τῆς ἀκολούθου διηγήσεως,

Ἐβγήκε, λέει, μιὰ φορὰ ὁ Διάολος νὰ πάρῃ ἀέρα. Ἦ-
τανε καβελάρης εἰς τ' ἀλογότου, κ' ἐσχόπεσε νὰ κάμῃ
τὸ γύρο τοῦ Κόσμου, νὰ ἰδῇ καὶ νὰ ἐμψυχώσῃ τοὺς φί-
λουςτου. Τὸ ἀλογότου ἦτανε ἓνα σκέλεθρο ἀλόγου, σκε-
πασμένο μὲ πετσὶ ἀλόγου· καὶ, γιὰ νὰ μὴν τοῦ κάνουν
κακὸ στὰ καθίσματάτου τὰ κούκκαλα καὶ ἡ ῥάχη ἐκείνου
τοῦ σκελέθρου, εἶχε ἀπουκάτουθέτου ἓναν ἀπειρον ἀρι-
θμὸ παπλόματα. Ἐκαμε τὴν περιοδίату, κ' ἔμεινε πολὺ
εὐχαριστημένος. Ὀλούθενε οἱ φίλοιτου τὸν ἐδουλέβανε
μὲ ἑπιδεξιόσύνη κ' ἐπιτυχία. Παντοῦ Φόβος Κυρίου...
παντοῦ ἀγάπη πρὸς τὸν πλησίον.... καὶ

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

παντοῦ Κόλαση! "Ενα μοναχὸ ἐνοχλοῦσε πολὺ κ' ἐπὶ κρενε τὸ Διάολο, ἡ πρόοδος τῶν φώτων. « Ἐκεῖνα τὰ φῶτα! ἐκεῖνα τὰ φρικώδη φῶτα! ποῦ ξεσκοτίζουνε τὸν νοῦν τοῦ γαιδάρου τοῦ ὄχλου, καὶ τὸν ἀφήνουνε νὰ ᾤσῃ τὸ σκοπὸ τοῦ Πλάνου!... Ἐκεῖνες ἡ ἀλήθειες ριμένες στὴν κοινωνία σὰν τόσα ξεμασκαρόματα!... Ἐκεῖνο τὸ πνεῦμα τῆς ἐξετάσεως ὁποῦ ἄρχισε τώρα νὰ μπαίνει σ' ὅλες τὲς τάξεις!... » Τοῦτα καὶ ἄλλα τέτοια ἐθλίβαν' τὸ Διάολο, ἐπειδὴ ἔβλεπε φανερὰ ὅτι, μὲλον ὁποῦ τὰ πράγματάτου ἦτανε στὴν ἀκμὴν τῆς εὐημερίαςτους, δὲν ἤθελ' ὅμως ἀργήσουνε νὰ πέσουν' ἐκεῖθε ἀπάνου, μὲ πίκρα καὶ μὲ ἄντροπὴ τοῦ Διαόλωνα. Γιὰ νὰ βραδίνη, ἂν δυνατόν, τὸ ξεμασκάρομα τῶν πραχτόρων του, καὶ τὴν φτώσιν τὴν ἐδικήντου, κάθε φορὰ ποῦ ἔβλεπε ἔκανε σὲ κίνδινο νὰ ξεφαιλισθῇ, ἐτράβουνε ἀπουκάτουθέτου ἓνα πάπλομα, τοῦ τὸ ἐρρίχνε, καὶ τὸν ἐσκέπαζε. Ἦτανε ἄμεση χρεῖα νὰ σκεπασθῇ ἐδῶ ἓνας πατριώτης; Ὁξοῦ εὐθὺς ὁ Διάολος ἓνα πάπλομα καὶ τὸν ἐσκέπαζε. Ἦταν' ἐκεῖ σὲ κίνδινο ἓνας θρησκός; Ὁξοῦ εὐθὺς κηῖλλο πάπλομα. Ὀλούθενε ὅθεν ἐπέρνα, παπλόματα ταῦ ἐγυρέβανε, κι' ὁ Διάολος δὲν τ' ἀρνηότουνε κανενός, ἕως ὅτου θρησκοὶ ἀπ' ὅνα μέρος, καὶ πατριώτες ἀπὸ τὸ ἄλλο, τοῦ τὰ πῆραν ὅλα!...

Μὰ, τὰ καθίσματάτου ἀπάνου σ' ἐκεῖνα τὰ κούκκαλα ἐπληγόσανε.... Ἐνταυτῷ, ἡ ψυχὴς τῶν ψευδοπατριώτων καὶ ψευδόθρησκῶν ἐγινήκανε πλέον ὀδικέστου. Δὲν εἶχε χρεῖα νὰν τοὺς φυλάξῃ περσσότερο. Τὰ παπλόματα τοῦ ἐχρειαζόντανε.... τὰ τράβηξε λοιπὸν ὅλα στὴν ἀράδα, καὶ, καθενὸς ὁποῦ τὸ ἐτράβουνε, τοῦ ἐξεσκεπαζότουνε ἀπάνου στὴν πλάτῃ ἢ βούλα τῇ Κόλασης, μὲ τὸν ἀριθμὸ σὰν ἀπάνου στὰ ἐμπορεύματα, καὶ μὲ τὴ διεύθυνση γιὰ τὸ σπῆτι τοῦ Διαόλου.

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

ΑΓΗΣΗ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ.

Θεέ μου, Σὺ ποῦ ἐσυγχώρησες τῶν γοναίωνέμου νὰ μὲ κάμουνε, δίνετους καὶ τῇ δύναμει νὰ μὲ θρέφουνε, δίνετους καὶ τῇ φώτιση νὰ μὲ ἀναθρέφουν' καλὰ. Κάμε νὰ μὲ μάθουνε τὰ θελήματάσου μὲ τὸ παράδειγμα τῆς διαγωγῆς των περσσότερο παρὰ μὲ διδασκαλίες. Ἐπειδὴ ἂν τοὺς ἀκούω νὰ μὲ διδάσκουνε τὰ καλὰ, καὶ τοὺς βλέπω νὰ κάμουνε τὰ κακὰ, θὰ νομίζω πῶς πρέπει κ' ἐγὼ νὰ ὁμολογῶ τὰ καλὰ καὶ νὰ κάμνω τὰ κακὰ. Φώτισέ- τους νὰ μὴν κάμνουν' εἰς τὸ κρυφὸ ἐκεῖνα ποῦ στὸ φα- νερὸ κατηγοροῦνε· καὶ νὰ ᾔηται χριστιανοὶ μὲ τὰ ἔργα περσσότερο παρὰ μὲ τὰ λόγια, διὰ νὰ ἀξιοθῶ καὶ ἐγὼ μίαν ἡμέρα νὰ ᾔμαι ἀληθινὸς χριστιανὸς.

ΓΝΩΜΙΚΑ.

Se l' uomo fosse meno accecato dall' amor proprio, avrebbe in abborrimento più che la satira, l' adulazione. Quella, di sua natura tende a sanare, questa, a corrompere la mente e il cuore.

Κάπουθε.

Di tutti gli animali, il migliore ed il peggiore è l' uomo. Di tutti le parti dell' uomo, la migliore e la peggiore è il cuore.

ὁμοίως.

Dalle imperfezioni del corpo tutti vorrebbero guarire, ma pochi possono. Dalle imperfezioni dell' anima tutti potrebbero guarire ma pochi vogliono.

ὁμοίως.

Ὁ Ὑπεύθυνος Ἐγδότης ΑΝΔ. ΛΑΣΚΑΡΑΤΟΣ.

ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ « Η ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑ. »

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΑΛΕΞΟΥΡΙΟΥ